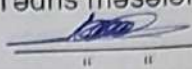

"Təsdiq edirəm"

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
" " " " 2026-cı il

Fənn sillabusu
(işçi tədris proqramı)

İxtisasın şifresi və adı: 6008007- "Turizm bələdçiliyi".

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

1. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: S/f (Turizmdə nəqliyyat) (İşçi tədris proqramı: Lənkəran Dövlət Universitetinin 13 fevral 2026-cı il tarixli 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir).

Fənnin kodu: IPFS-B07.

Tədris ili: II (2025-2026).

Semestr: IV (Yaz).

Tədris yükü cəmi: 120 saat. Auditoriya yükü-60 saat: (Mühazirə-30 saat, seminar-30 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: müəllim, Dadaşova İlkana Nəsim qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170 a, 1 saylı korpus.

Məsləhət günləri və saati: I-V günlər: saat 11⁵⁰-12²⁰

E-mail ünvanı: ilkanahacizade@mail.ru

III. Təvsiyə olunan dərslik və dərs vəsaitləri:

1. Ş. Heydərov. "Turizmdə nəqliyyat xidmətlərinin təşkili". Mingəçevir-2011.
2. Hüseynov İ., Əfəndiyeva N. "Turizmin əsasları". Bakı -2007.
3. Bilalov B. "Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi". Bakı-2006.
4. Soltanova H. "Azərbaycan Respublikasında turizm və onun inkişafı". Bakı-2015
5. Köçərli Y. "Turizmin əsasları". Bakı-2015
6. Дурович А.П. Организация туризма. Питер Пресс-2009
7. Биржаков М.Б. Введение в туризм. СПб «Издательский дом Герда», 2007
8. Дурович А.П. Маркетинг в туризме. М.: ИНФРА-М-2012.
9. Тимур А. "Туристический продукт". Ankara 2014
10. Hozak N., Hozak M., Hozak M. "Genel turizm. İlkeler-Kavramlar". Ankara-2014

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Turizm iqtisadiyyatı" fənninin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fəndə tur proqramlarının müxtəlif nəqliyyat növləri və turist marşrutlarında nəqliyyat vasitələrinin xidmətləri ilə təmin edilməsi məsələlərinin sistemli şərhi verilir, turistlərin istirahət və rekreasiya yerlərinə daşınmasının və onlara nəqliyyat xidmətlərinin

təşkili, nəqliyyatla turizm, turizm nəqliyyatı hərəkətinin təşkili və nəqliyyat təsərrüfatlarından kompleks istifadə məsələləri öz əksini tapmışdır.

Bu fənnin məqsədi dedikdə "Turizm işinin təşkili" ixtisasında təhsil alan tələbələr turizm fəaliyyətində nəqliyyat sisteminin təşkil olunması, hansı nəqliyyat vasitələrindən istifadə olunması, həmin nəqliyyat vasitələrinin hansı üstün cəhətlərinin olması, ölkə üzrə hansı nəqliyyat vasitələrindən daha çox istifadə olunması, beynəlxalq arenada bu sahədə tətbiq edilən innovativ yeniliklərlə tanış olması nəzərdə tutulur

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir ;
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir ;
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir ;
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür ;
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir ;
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var ;
- 0 bal- suala cavab yoxdur ;

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX.Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülecək.

X.Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, seminar 30 saat, Cəmi: 60 saat.

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	Mövzu 1: Turizm sferasında göstərilən xidmətlər və onların səciyyəvi cəhətləri Plan: 1.Turizm məhsulu anlayışı 2.Turizmdə xidmət anlayışı 3.Turizmdə xidmətin təqdimatı 4.Turizm sektorunda xidmət keyfiyyətinin xüsusiyyətləri 5.Nəqliyyat xidməti növlərinin təsnifatı Mənbə: [5,10]	2	2	
2.	Mövzu 2: "Turizmdə nəqliyyat xidməti" fənnin əsasları, predmeti və öyrənilmə metodları Plan: 1."Turizmdə nəqliyyat xidməti" fənnin əsasları 2.Daşıma vasitələri və onların növləri 3.Piyada və başqa yerdəyişmələrin növləri 4.Insanın özələ gücü əsasında texniki vasitələr 5.Heyvanların köməyi ilə daşımalar Mənbə: [1,2]	2	2	
3.	Mövzu 3: Nəqliyyatda xidmətlərin təşkilinin xüsusiyyətləri Plan: 1.Nəqliyyatda xidmət anlayışı 2.Sərnişinlərin xidmət kompleksliliyinin səmərəliliyi 3.Nəqliyyat sahəsində dövlət tənzimlənməsi 4.Nəqliyyat təhlükəsizliyi Mənbə: [1,2,3]	2	2	
4.	Mövzu 4: Mehmanxana və nəqliyyat xidmətlərinin qarşılıqlı əlaqəsi Plan: 1.Mehmanxana və digər yerləşmə vasitələrinin təsnifatı 2.Mehmanxana və yerləşmə məntəqələrindəki xidmət personalına olan tələblər 3.Nəqliyyat və daşıma öhtəlikləri	2	2	

4. Nəqliyyat xidmətləri xidmət komponenti kimi Mənbə: [2,3,7,10]			
5. Mövzu 5: Müxtəlif növ nəqliyyat vasitələri ilə səyahətlərin təşkilinin hüquqi əsasları Plan: 1. Dəmir yolu nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları 2. Hava nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları 3. Dəniz nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları 4. Avtomobil nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları Mənbə: [1,2,3,8]	2	2	
6. Mövzu 6: Turizm fəaliyyətinin təşkilində nəqliyyat xidmətinin önəmi Plan: 1. Turistlərin sənişin nəqliyyatı xidmətinə tələbatları və təklifləri 2. Kurort şəhərlərində sənişin nəqliyyatı işinin mövsümi qeyri-müntəzəmliyi 3. Ekskursiyanın keçirilmə texnikası 4. Turizmde nəqliyyat fəaliyyəti ilə əlaqədar bağlanmış beynəlxalq razılaşmalar və onun əsas müddəaları Mənbə: [1,2,3,9,10]	2	2	
7. Mövzu 7: Hava nəqliyyatında sənişinlərin növləri və onlara göstərilən xidmətlər Plan: 1. Servisin təşkili 2. Servisin təkmilləşdirilməsi 3. VIP sənişinlərə xidmətin göstərilməsi. 4. Biznes-dərəcəli sənişinlərinə xidmətin göstərilməsi. 5. Transfer sənişinlərinə xidmətin göstərilməsi. 6. Uşaqların daşınmasının təşkili qaydaları. 7. Qeyri -standart bədən quruluşuna malik sənişinlərin daşınması. 8. Səyahətin komfortabilliyi	4	4	

	Mənbə: [1,2,3,9,10]			
8.	Mövzu 8: Hava nəqliyyatında fəaliyyətin təşkili mərhələləri Plan: 1. Aviasərnişinlərə xidmət texnoloqiyası 2. Hava reyslərində sərnişinlərin qeydiyyatı, yükün daşınması qaydaları 3. Pasport-viza nəzarəti, uçuşların təhlükəsizliyinə və yüklərə xüsusi nəzarət xidmətləri 4. Gömrük nəzarəti və aviasərnişinlərin daşınması qaydaları 5. Sanitar-epidemioloji nəzarət Mənbə: [2,3,4,9,10]	2	2	
9.	Mövzu 9: Turizm marşrutlarının seçilməsi və nəqliyyatın hərəkətinin təşkili Plan: 1. Turizm nəqliyyatının hərəkətinin təşkilinə ümumi tələblər 2. Dəniz kruizlərində və çay nəqliyyatında hərəkətin təşkili 3. Yaxta kruizlərinin daxili geniş su hövzəsində təşkili 4. Turist- sərnişin qatarlarının hərəkətinin və servis xidmətlərinin təşkili 5. Avtomobil nəqliyyatı ilə hərəkətin təşkili 6. Hava nəqliyyatı ilə hərəkətin təşkili Mənbə: [1,2,3,7,8]	2	2	
10.	Mövzu 10: Dəmir yol nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması və onlara göstərilən xidmətlər Plan: 1. Dəmir yolu nəqliyyatında sərnişinlərin hüquqi və öhdəlikləri. 2. Kiçik və digər həcmli yüklərin daşınması. 3. Sərnişin vaqonlarında xidmət göstərən personala qoyulan tələb. 4. Sərnişinlərin dəmiryolu ilə daşınmasının hüquqi əsasları. 5. Hərəkətli qatarların təsnifatı. 6. Avropa üzrə qatarların təsnifatı. 7. Dəmiryolu turlarının işlənilib hazırlanması texnologiyası. Mənbə: [1,2,3,7,8]	2	2	

11.	Mövzu 11: Turizm sferasında taksomotor və avtomobil kirayə xidmətləri Plan: 1.Sərnişinlərin avtomobil nəqliyyatı ilə daşınmasının hüquqi əsasları. 2.Daxili marşrutlarda sərnişinlərə göstərilən xidmətlər. 3.Beynəlxalq marşrutlarda sərnişinlərə göstərilən xidmətlər. 4."Rent-A-Car" avtomobil kirayəsi. 5. Ölkəmizdə "Rent a car" xidmətinin müasir vəziyyəti 6.Turistlərə taksimotor xidmətinin təşkili Mənbə: [1,2,3,7,8]	2	2	
12.	Mövzu 12: Turistlərə nəqliyyat xidməti sahəsində reklam fəaliyyətinin idarəedilməsi Plan: 1.Turizmdə marketing xidməti 2.Turizmdə destinasiya brendləşməsinin önəmi 3.Turizm məhsulunun hərəkətə gətirilməsində turizm sərgiləri və reklam 4.Turizm məhsulunun reklam strategiyasının idarə edilməsi 5.Nəqliyyat xidmətlərinin göstərilməsində reklamın önəmi və məlumatların rolu Mənbə: [1,2,3,7,8,9]	2	2	
13.	Mövzu 13: Turizm milli iqtisadiyyatın mühüm sahəsi kimi Plan: 1.Turizm fəaliyyətinin inkişafının ölkə üçün faydaları 2.Turizmin iqtisadi əhəmiyyəti 3.Turizmin ölkə iqtisadiyyatında rolu 4.Ölkə turizmin inkişafına dair həyata keçirilən tədbirlər Mənbə: [1,2,3,4,7,8]	4	4	
	Cəmi:	30	30	

XI.Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: turizmdə nəqliyyat xidmətinin təşkili qaydalarını mənimsəməyi; hansı nəqliyyat vasitəsindən istifadənin günün şəraitinə və imkanlarına uyğun olmasını təhlil etməyi; nəqliyyat xərclərinin turizm fəaliyyətinin təşkilində nə qədər önəmə sahib olduğunu araşdırmağı və s.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları.

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar
- teqdimat və müzakirə
- debat
- müstəqil iş/araşdırma
- layihələr
- qrup qiyyətləndirməsi

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri.

- Turizm və nəqliyyat sektoru arasında əlaqəni izah edir ;
- Turizmdə nəqliyyatın xüsusiyyətlərini və növlərini təsvir edir ;
- Turizm nəqliyyatını iqtisadi fəaliyyət növü kimi şərh etməyi bacarır ;
- Beynəlxalq və daxili nəqliyyatın turizmin inkişafına təsirlərini izah edir ;
- Nəqliyyatın idarəedilməsi sahəsində nəzəri və praktiki təcrübələri tətbiq edir ;
- Səyahətin planlaşdırılması və turizm məhsulunun hazırlanmasında nəqliyyatdan istifadənin əsas prinsiplərini izah edir və onları müvafiq qaydada tətbiq edir.

XIV.Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi : -----

XV. Kollokvium sualları:

I kollokvium sualları :

1. Turizmdə xidmət anlayışı
2. Turizm sektorunda xidmət keyfiyyətinin xüsusiyyətləri
3. Nəqliyyat xidməti növlərinin təsnifatı
4. Daşıma vasitələri və onların növləri
5. İnsanın əzələ gücü əsasında texniki vasitələr
6. Nəqliyyatda xidmət anlayışı
7. Sərnişinlərin xidmət kompleksliliyinin səmərəliliyi
8. Nəqliyyat sahəsində dövlət tənzimlənməsi
9. Nəqliyyat təhlükəsizliyi
10. Mehmanxana və digər yerləşmə vasitələrinin təsnifatı
11. Nəqliyyat və daşıma öhtəlikləri
12. Dəmir yolu nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
13. Hava nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
14. Dəniz nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
15. Avtomobil nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları

II kollokvium sualları :

1. Ekskursiyanın keçirilmə texnikası
2. Turizmdə nəqliyyat fəaliyyəti ilə əlaqədar bağlanmış beynəlxalq razılaşmalar və onun əsas müddəaları
3. Servisin təkmilləşdirilməsi
4. VIP sərnişinlərə xidmətin göstərilməsi.
5. Uşaqların daşınmasının təşkili qaydaları.
6. Qeyri-standart bədən quruluşuna malik sərnişinlərin daşınması.
7. Pasport-viza nəzarəti, uçuşların təhlükəsizliyinə və yüklərə xüsusi nəzarət xidmətləri

8. Gömrük nəzarəti və aviasərnişinlərin daşınması qaydaları
9. Sanitar-epodemioloji nəzarət
10. Dəniz kruizlərində və çay nəqliyyatında hərəkətin təşkili
11. Turist- sərnişin qatarlarının hərəkətinin və servis xidmətlərinin təşkili
12. Dəmir yolu nəqliyyatında sərnişinlərin hüquqi və öhdəlikləri.
13. Sərnişin vaqonlarında xidmət göstərən personala qoyulan tələb.
14. Sərnişinlərin dəmiryolu ilə daşınmasının hüquqi əsasları.
15. Dəmiryolu turlarının işlənilib hazırlanması texnologiyası.

XVI. İmtahan sualları:

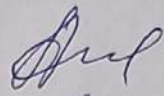
1. Turizmdə xidmət anlayışı
2. Turizm sektorunda xidmət keyfiyyətinin xüsusiyyətləri
3. Nəqliyyat xidməti növlərinin təsnifatı
4. Daşıma vasitələri və onların növləri
5. İnsanın əzələ gücü əsasında texniki vasitələr
6. Nəqliyyatda xidmət anlayışı
7. Sərnişinlərin xidmət kompleksliyinin səmərəliliyi
8. Nəqliyyat sahəsində dövlət tənzimlənməsi
9. Nəqliyyat təhlükəsizliyi
10. Mehmanxana və digər yerləşmə vasitələrinin təsnifatı
11. Nəqliyyat və daşıma öhdəlikləri
12. Dəmir yolu nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
13. Hava nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
14. Dəniz nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
15. Avtomobil nəqliyyatı vasitəsi ilə səyahətin təşkili hüquqi əsasları
16. Ekskursiyanın keçirilmə texnikası
17. Turizmdə nəqliyyat fəaliyyəti ilə əlaqədar bağlanmış beynəlxalq razılaşmalar və onun əsas müddəaları
18. Servisin təkimilləşdirilməsi
19. VIP sərnişinlərə xidmətin göstərilməsi.
20. Uşaqların daşınmasının təşkili qaydaları.
21. Qeyri-standart bədən quruluşuna malik sərnişinlərin daşınması.
22. Pasport-viza nəzarəti, uçuşların təhlükəsizliyinə və yüklərə xüsusi nəzarət xidmətləri
23. Gömrük nəzarəti və aviasərnişinlərin daşınması qaydaları
24. Sanitar-epodemioloji nəzarət
25. Dəniz kruizlərində və çay nəqliyyatında hərəkətin təşkili
26. Turist-sərnişin qatarlarının hərəkətinin və servis xidmətlərinin təşkili
27. Dəmir yolu nəqliyyatında sərnişinlərin hüquqi və öhdəlikləri.
28. Sərnişin vaqonlarında xidmət göstərən personala qoyulan tələb.
29. Sərnişinlərin dəmiryolu ilə daşınmasının hüquqi əsasları.
30. Dəmiryolu turlarının işlənilib hazırlanması texnologiyası.
31. Sərnişinlərin avtomobil nəqliyyatı ilə daşınmasının hüquqi əsasları.
32. Beynəlxalq marşrutlarda sərnişinlərə göstərilən xidmətlər.
33. "Rent-A-Car" avtomobil kirayəsi.
34. Turistlərə taksimotor xidmətinin təşkili
35. Turizmdə marketinq xidməti
36. Turizm məhsulunun hərəkətə gətirilməsində turizm sərgiləri və reklam

37. Nəqliyyat xidmətlərinin göstərilməsində reklamın önəmi və məlumatların rolu
38. Turizm fəaliyyətinin inkişafının ölkə üçün faydaları
39. Turizmin ölkə iqtisadiyyatında rolu
40. Ölkə turizmin inkişafına dair həyata keçirilən tədbirlər

"Turizmdə nəqliyyat" fənni üzrə fənninin sillabusu 6008007- "Turizm bələdçiliyi" ixtisası üzrə təhsil proqramı və tədris planı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (13 fevral 2026-cı il protokol № 6).

Kafedra müdiri v.i.e.:

Fənn müəllimi:

dos. G.T.Əliyeva
müə, İ.N.Dadaşova